

กระบวนการเรียนรู้ระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (e-LAAS)
ที่มีผลกระทบต่อประสิทธิภาพการใช้งานระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ (e-LAAS)
ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพื้นที่จังหวัดเลย

COMPUTER ACCOUNTING SYSTEM LEARNING PROCESS OF LOCAL GOVERNMENT
ORGANIZATIONS (E-LAAS) THAT AFFECTING THE EFFICIENCY OF COMPUTER
ACCOUNTING SYSTEMS OF LOCAL GOVERNMENT ORGANIZATIONS IN LOEI PROVINCE

นริศรา ธรรมรักษา¹

¹คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

Naritsara Tommaruksa¹

¹Faculty of Management Science, Loei Rajabhat University

(Received: December 5, 2024; Revised: April 18, 2025; Accepted: May 6, 2025)

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษากระบวนการเรียนรู้ระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (e-LAAS) ที่มีผลกระทบต่อประสิทธิภาพการใช้งานระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ (e-LAAS) ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพื้นที่จังหวัดเลย เป็นงานวิจัยเชิงปริมาณ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยแบบสอบถาม และใช้การวิเคราะห์การถดถอยอย่างง่าย (Simple Regression Analysis) ในการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร และใช้ข้อมูลจากพนักงานบัญชีหรือผู้ปฏิบัติงานด้านระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพื้นที่จังหวัดเลย จำนวน 101 คน ผลการศึกษาพบว่า สองในห้ามิติของกระบวนการเรียนรู้ระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (e-LAAS) คือ ด้านความรู้ความสามารถ และด้านความเข้าใจในขั้นตอนการใช้ระบบมีความสัมพันธ์และมีผลกระทบเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับประสิทธิภาพการใช้งานระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ (e-LAAS) ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพื้นที่จังหวัดเลย

คำสำคัญ: กระบวนการเรียนรู้, ระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น, ประสิทธิภาพ, องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ABSTRACT

The purpose of this study is to examine computer accounting system learning process of local government organizations (e-LAAS) that affecting the efficiency of computer accounting systems of local government organizations in Loei province. Quantitative Research, data is collected by questionnaires, and simple regression analysis is use to analyze the relationships among these variables and using data from 101 accounting staff or computer accounting system operators of local government organizations in Loei province. The results indicate that two of five dimensions of computer accounting system learning process of local government organizations (e-LAAS) are knowledge and skills, and understanding of the steps of using the system have a relationship and have the significant positive impact on efficiency of computer accounting systems of local government organizations in Loei province.

Keywords: System Learning, Computer Accounting System of Local Government Organizations, Efficiency, Local Government Organizations.

บทนำ

ปัจจุบันระบบสารสนเทศมีบทบาทมากขึ้นในการบริหารงานของหน่วยงานภาครัฐเนื่องจากกระแสของโลกาภิวัตน์ที่มีการแข่งขันทางด้านข้อมูลข่าวสารโดยเฉพาะการเชื่อมโยงเครือข่ายอินเทอร์เน็ต (Internet) เพื่อเชื่อมโยงข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ในด้านต่าง ๆ ทำให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นที่ต้องการให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั่วประเทศสามารถแสดงข้อมูลด้านการเงินการคลังให้กับส่วนกลางได้และมีมาตรฐานเดียวกันจึงได้พัฒนาระบบบัญชีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งเป็นการเริ่มต้นสร้างมาตรฐานการทำงานและสร้างการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ธัญลักษณ์ แสงสว่าง และลีลี โกศยานนท์, 2555) กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นยังไม่มีการรวบรวมข้อมูลในเชิงปริมาณและสถิติจากการปฏิบัติงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่ว่าจะเป็นในด้านงบประมาณ การเงินการคลัง การบัญชี หรือแม้แต่ข้อมูลในส่วนของบุคลากรต่าง ๆ ของท้องถิ่นที่สามารถนำมาใช้ในเชิงการวิเคราะห์ สถานภาพ และประสิทธิภาพการทำงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการสนองนโยบายต่าง ๆ ของรัฐบาลที่ได้มีการสั่งการตามแผนการได้มาซึ่งข้อมูลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ย่อมไม่ใช่การเข้าไปรวบรวมข้อมูลของแต่ละพื้นที่แต่ละองค์กร อันจะทำให้ได้มาซึ่งความถูกต้องและทันสมัยของข้อมูลไม่ทันการและอาจได้ข้อมูลที่ไม่ตรงกับความเป็นจริง เพื่อเป้าหมายในการได้ข้อมูลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สามารถนำมาวิเคราะห์ประสิทธิภาพการดำเนินงานรวมทั้งการวิเคราะห์การตอบสนองนโยบายของภาครัฐ จึงไม่ใช่เรื่องของการบังคับเรียกข้อมูลแต่ต้องเป็นการสร้างระบบงาน ที่เป็นประโยชน์ต่อการใช้งานประจำวันขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้เกิดมาตรฐานและประสิทธิภาพในการทำงานเก็บไว้ในรูปแบบที่สามารถนำไปใช้งานได้สำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น ๆ และสามารถรวบรวมข้อมูลทั้งหมดมาไว้ที่ส่วนกลางเพื่อการวิเคราะห์ในเชิงนโยบายด้วยข้อมูลที่ถูกต้องตามความเป็นจริงมีความทันสมัยและตรวจสอบได้ง่าย (กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น, 2559)

กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและหน่วยงานภายใต้สังกัดขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบันทึกบัญชีและจัดทำรายงานการเงินโดยใช้ผังบัญชีมาตรฐานที่ใช้ในระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ (The electronic Local Administrative Accounting System : e-LAAS) ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามแนวทางปฏิบัติในการบันทึกบัญชีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถบันทึกบัญชี และจัดทำรายงานการเงินในระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ (e-LAAS) ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 เป็นต้นไป ให้สอดคล้องกับมาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐ ตามที่กระทรวงการคลังกำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้กำหนดแนวทางการบันทึกบัญชีในระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ (e-LAAS) ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้สอดคล้องตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐ เพื่อให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีหน้าที่เกี่ยวกับการจัดทำบัญชีและรายงานการเงิน มีความพร้อมในการปรับปรุงบัญชีปิดบัญชี จัดทำรายงานการเงินประจำปีและหมายเหตุประกอบงบการเงินในระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ (e-LAAS) ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้อย่างต่อเนื่อง ถูกต้อง ครบถ้วน เป็นปัจจุบัน (กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น, 2561) โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถใช้งานระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ e-LAAS ได้อย่างอิสระและจะนำมาซึ่งฐานข้อมูลที่สะท้อนถึงความเป็นจริงในการบริหารงานของแต่ละองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งนี้ในการบริหารงานระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ e-LAAS ให้เกิดประสิทธิภาพ ยังต้องคำนึงถึงปัจจัยในการปฏิบัติงานซึ่งประกอบด้วย 1) ด้านความรู้ความสามารถ (Knowledge and Ability) 2) ด้านประสบการณ์ (Experience) 3) ด้านการฝึกอบรม (Training) 4) ด้านความเข้าใจในขั้นตอนการใช้ระบบ (Process and

System) และ 5) ด้านหน่วยงานกำกับดูแล (Corporate Governance) ซึ่งปัจจัยในการปฏิบัติงานเหล่านี้จะส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพในการบันทึกบัญชีการจัดทำรายงานทางการเงินด้วยระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ (e-LAAS) ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีระบบย่อยประกอบไปด้วย 1) ระบบงบประมาณ (Budget System) 2) ระบบรายรับ (Revenue Accounts System) 3) ระบบรายจ่าย (Expenses Accounts System) และ 4) ระบบบัญชีและรายงานการเงิน (Accounting and Financial Reporting System) โดยในส่วนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น กองคลังเป็นส่วนงานที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในการปฏิบัติงานผ่านระบบบัญชี e-LAAS (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, 2563)

จากสถิติการเข้าใช้งานระบบของกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น ณ วันที่ 30 กันยายน 2563 พบว่า เมืององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่สามารถบันทึกบัญชีและจัดทำรายงานทางการเงิน ด้วยระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ (e-LASS) ทั่วประเทศจำนวนทั้งสิ้น 7,851 แห่ง (กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย, 2567) และยังมีเมืององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบางแห่งที่ประสบปัญหา ในการใช้งานระบบ ทำให้ข้อมูลในระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ (e-LAAS) ยังมีความคลาดเคลื่อน ซึ่งในอดีตหน่วยงานภาครัฐจะทำบัญชีด้วยมือควบคู่ไปกับการทำบัญชีในระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ (e-LAAS) เพื่อเป็นการสอบทานความถูกต้องในการทำบัญชี สามารถสรุปปัญหาที่พบจากการใช้ระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ (e-LAAS) ได้แก่ ระบบบัญชี (e-LAAS) ยังมีความผิดพลาดเมื่อนำไปปฏิบัติงานจริง มีความเข้าใจยาก ขาดการกำกับดูแลอย่างจริงจังจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานยังขาดความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติงาน ซึ่งปัญหาดังกล่าวล้วนเป็นปัจจัยที่ส่งผลให้ระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ (e-LAAS) ไม่ประสบความสำเร็จในการนำมาใช้ปฏิบัติงานจริง (กัญญา แสนเมืองมา, 2567) อย่างไรก็ตาม ปัญหาที่เกิดจากการใช้งานระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ (e-LAAS) ไม่ได้เกิดขึ้นกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่ง เนื่องจากยังมีเมืององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอีกจำนวนร้อยละ 90 ที่สามารถบันทึกบัญชีและจัดทำรายงานทางการเงินด้วยระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ (e-LAAS) ได้สำเร็จ เป็นผลทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีข้อมูลที่ต้องการ รวดเร็ว และทันต่อสถานการณ์ ผู้บริหารสามารถนำข้อมูลไปใช้ในการตัดสินใจได้อย่างถูกต้อง อีกทั้งยังสะท้อนให้เห็นถึงการบริหารงานในภาพรวมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั่วประเทศ (กัญญา แสนเมืองมา, 2567)

ด้วยเหตุผลดังกล่าวนี้ ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะมีการศึกษากระบวนการเรียนรู้ระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (e-LAAS) ที่มีผลกระทบต่อประสิทธิภาพการใช้งานระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ (e-LAAS) ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพื้นที่จังหวัดเลย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษากระบวนการเรียนรู้ระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ e-LAAS เพื่อใช้เป็นแนวทางปรับปรุง ส่งเสริมการใช้ระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ e-LAAS ให้แก่เจ้าหน้าที่ อีกทั้งยังเป็นแนวทางการพัฒนาระบบให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นเหมาะสมกับความต้องการของผู้ใช้งาน เพื่อนำไปสู่ความสำเร็จในการนำระบบมาใช้ในการปฏิบัติงานได้จริงและบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กรมส่งเสริม การปกครองส่วนท้องถิ่นได้วางไว้

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษากระบวนการเรียนรู้ระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (e-LAAS) ที่มีผลกระทบต่อประสิทธิภาพการใช้งานระบบคอมพิวเตอร์ (e-LAAS) ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพื้นที่จังหวัดเลย
2. เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุง ส่งเสริมการใช้ระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ (e-LAAS) ให้แก่เจ้าหน้าที่บัญชีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพื้นที่จังหวัดเลย

วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research)

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ในการศึกษานี้ศึกษาจากพนักงานบัญชีหรือผู้ปฏิบัติงานด้านระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพื้นที่จังหวัดเลย จำนวน 101 คน โดยคัดเลือกแบบเจาะจง (purposive sampling) เนื่องจากผู้วิจัยต้องการศึกษาจากประชากรที่ใช้ระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (e-LAAS) เท่านั้น (องค์การบริหารส่วนจังหวัดเลย, 2567)

ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างเข้าสู่การวิจัย (Inclusion criteria) คือ ระดับการศึกษา คือ ระดับการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาตรี โดยการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างออกจากการวิจัย (Exclusion criteria) คือ ระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี (สำนักคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในคน มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2559)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งได้สร้างตามวัตถุประสงค์และกรอบแนวคิดที่กำหนดขึ้น ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับพนักงานบัญชีหรือผู้ปฏิบัติงานด้านระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพื้นที่จังหวัดเลย ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) จำนวน 5 ข้อ ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และประสบการณ์ในการทำงาน

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับกระบวนการเรียนรู้ระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (e-LAAS) โดยครอบคลุมเนื้อหากระบวนการเรียนรู้ระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ 5 ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ความสามารถ ด้านประสบการณ์ ด้านการฝึกอบรม ด้านความเข้าใจในขั้นตอนการใช้ระบบ และด้านหน่วยงานกำกับดูแล ลักษณะแบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการใช้งานระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ (e-LAAS) โดยครอบคลุมเนื้อหาประสิทธิภาพในการใช้ระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ (e-LAAS) 4 ด้าน ได้แก่ ด้านระบบงบประมาณ ด้านระบบรายรับ ด้านระบบรายจ่าย และด้านระบบบัญชีและรายงาน ลักษณะแบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

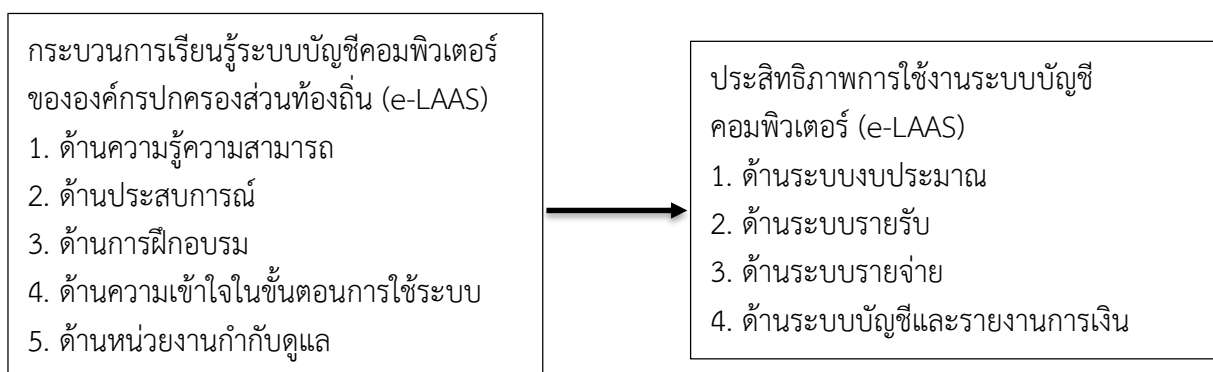
3.1 ขอนหนังสือราชการจากคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย โดยแนบไปพร้อมกับแบบสอบถามที่ส่งไปยังกลุ่มตัวอย่าง คือ พนักงานบัญชีหรือผู้ทำบัญชีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพื้นที่จังหวัดเลย จำนวน 101 คน เพื่อขอความอนุเคราะห์และความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามคืนกลับมายังผู้วิจัยทางไปรษณีย์หรือตอบแบบสแกน QR Code โดยอำนวยความสะดวกเกี่ยวกับแสตมป์และชื่อผู้รับบนซองพร้อมกำหนดวันส่งคืนตามที่กำหนดให้ภายใน 15 วัน หลังจากได้รับแบบสอบถาม

3.2 ระยะเวลาดำเนินการเก็บข้อมูลประมาณ 6 สัปดาห์ โดยจะแบ่งออกเป็น 2 ช่วง คือ ช่วงที่ 1 สัปดาห์ที่ 1-3 หลังส่งแบบสอบถามแล้วจะรอแบบสอบถามตอบกลับ ใน 3 สัปดาห์นี้มีแบบสอบถามตอบกลับมาทั้งสิ้น 95 ฉบับ ช่วงที่ 2 สัปดาห์ที่ 4-6 จะเริ่มทำการติดตามแบบสอบถาม โดยการโทรศัพท์ในส่วนที่มีเบอร์โทร เพื่อขอบคุณและติดตามแบบสอบถามซึ่งทำให้ได้แบบสอบถามกลับคืนมาเพิ่มเติมอีก 6 ฉบับ ดังนั้นจำนวนแบบสอบถามที่ได้กลับคืนมามีจำนวนทั้งสิ้น 101 ฉบับ แต่ได้มีการคัดแบบสอบถามออก จำนวน 2 ฉบับ เนื่องจากระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี คงเหลือแบบสอบถามจำนวน 99 ฉบับ คิดเป็นอัตราการตอบสนอง 98% ซึ่งสามารถเป็นตัวแทนของประชากรทั้งหมดได้ ตามการอ้างอิงของ Aaker, Kumar และ Day (2001) ที่ระบุว่าในการส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ที่ปราศจากการติดตามหรือมีการติดตามไม่ทั่วถึงสามารถยอมรับได้ที่ 20% ของประชากรทั้งหมด

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาครั้งนี้ใช้การวิเคราะห์การถดถอยอย่างง่าย (Simple Regression Analysis) ในการศึกษากระบวนการเรียนรู้ระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ (e-LAAS) ที่มีผลกระทบต่อประสิทธิภาพการใช้งานระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ (e-LAAS) ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพื้นที่จังหวัดเลย และทำการทดสอบค่าความเที่ยงตรงของเครื่องมือ (IOC) ด้วยการส่งให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือจำนวน 3 ท่าน ได้ค่า IOC มากกว่า 0.5 และคำนวณหาความเชื่อมั่น (Reliability) จะทำการ Try Out 30 ชุด จากแบบสอบถามของกลุ่มประชากร 30 ชุดแรก ได้ค่า Cronbach's Alpha เท่ากับ 0.85

กรอบแนวคิดการวิจัย

ด้านความรู้ความสามารถ หมายถึง มีความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติงาน การใช้ระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ (e-LAAS) เป็นอย่างดี สามารถใช้ระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ (e-LAAS) ได้ทันตามเวลาที่กำหนด สามารถตรวจสอบข้อผิดพลาดในการใช้ระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ (e-LAAS) และสามารถแก้ไขให้ถูกต้องได้ รวมถึงสามารถแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าเมื่อเกิดปัญหาขัดข้องในระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ (e-LAAS) ได้เป็นอย่างดี (สุผาวรรณ ศรีมงคล, 2562) **จึงนำไปสู่การพัฒนาสมมติฐานที่ 1** คือ กระบวนการเรียนรู้ระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ด้านความรู้ความสามารถมีผลกระทบเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับประสิทธิภาพการใช้งานระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ (e-LAAS)

ด้านประสบการณ์ หมายถึง มีความสามารถในการใช้ระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ (e-LAAS) ได้อย่างเชี่ยวชาญ ได้รับการทดสอบความรู้ในการใช้ระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ (e-LAAS) สามารถทำงานเกี่ยวกับระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ (e-LAAS) ได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงสามารถสื่อสาร อธิบาย แนะนำ และให้คำปรึกษาในการใช้ระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ (e-LAAS) แก่บุคคลอื่นได้เป็นอย่างดี (สุผาวรรณ ศรีมงคล, 2562) **จึงนำไปสู่การพัฒนาสมมติฐานที่ 2** คือ กระบวนการเรียนรู้ระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ด้านประสบการณ์มีผลกระทบเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับประสิทธิภาพการใช้งานระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ (e-LAAS)

ด้านการฝึกอบรม หมายถึง ได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ (e-LAAS) ทำให้สามารถพัฒนาความรู้ ทักษะด้านอื่นๆ ที่นอกเหนือจากสายงานที่ปฏิบัติ รวมถึงมีการศึกษางานกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นๆ เกี่ยวกับระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ (e-LAAS) มีการอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อเพิ่มเติมทักษะและความรู้ที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงาน (สุผาวรรณ ศรีมงคล, 2562) **จึงนำไปสู่การพัฒนาสมมติฐานที่ 3** คือ กระบวนการเรียนรู้ระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ด้านการฝึกอบรมมีผลกระทบเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับประสิทธิภาพการใช้งานระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ (e-LAAS)

ด้านความเข้าใจในขั้นตอนการใช้ระบบ หมายถึง มีความเข้าใจในการจัดทำร่างเทศบัญญัติ/ข้อบัญญัติ ทำการขอซื้อ/ขอจ้าง ในระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ (e-LAAS) ได้อย่างถูกต้อง มีการจัดทำฎีกาได้อย่างถูกต้อง ครบถ้วน และสามารถจัดทำสัญญาการจัดซื้อจัดจ้างในระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ (e-LAAS) ได้อย่างถูกต้อง ครบถ้วน (สุผาวรรณ ศรีมงคล, 2562) **จึงนำไปสู่การพัฒนาสมมติฐานที่ 4** คือ กระบวนการเรียนรู้ระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ด้านความเข้าใจในขั้นตอนการใช้ระบบมีผลกระทบเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับประสิทธิภาพการใช้งานระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ (e-LAAS)

ด้านหน่วยงานกำกับดูแล หมายถึง มีเจ้าหน้าที่ให้คำแนะนำ เป็นพี่เลี้ยง เกี่ยวกับการใช้ระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ (e-LAAS) มีเจ้าหน้าที่ร่วมประชุมชี้แจงสร้างความเข้าใจในการใช้ระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ (e-LAAS) มีการจัดหาคู่มือการใช้ระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ (e-LAAS) ไว้ให้กับเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง และมีเจ้าหน้าที่ดูแลระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ (e-LAAS) โดยเฉพาะ (สุผาวรรณ ศรีมงคล, 2562) **จึงนำไปสู่การพัฒนาสมมติฐานที่ 5** คือกระบวนการเรียนรู้ระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ด้านหน่วยงานกำกับดูแลมีผลกระทบเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับประสิทธิภาพการใช้งานระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ (e-LAAS)

ผลการวิจัย

ตารางที่ 1 การวิเคราะห์สหสัมพันธ์กระบวนการเรียนรู้ระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (e-LAAS) กับประสิทธิภาพการใช้งานระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ (e-LAAS) โดยรวมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพื้นที่จังหวัดเลย

ตัวแปร	ประสิทธิภาพ	ด้านความรู้ ความสามารถ	ด้าน ประสบการณ์	ด้านการ ฝึกอบรม	ด้าน ความ เข้าใจ ใน ขั้นตอน การใช้ ระบบ	ด้าน หน่วยงาน กำกับ ดูแล	VIFs
$\bar{x}$	4.41	3.94	3.69	3.39	3.84	3.36	
S.D.	0.54	0.64	0.67	0.81	0.88	0.98	
ประสิทธิภาพ	-	0.579	0.466	0.419	0.575	0.276	
ด้านความรู้ ความสามารถ	-	-	0.804	0.517	0.514	0.452	3.021
ด้าน ประสบการณ์	-	-	-	0.687	0.568	0.653	4.608
ด้านการ ฝึกอบรม	-	-	-	-	0.657	0.626	2.549
ด้านความ เข้าใจใน ขั้นตอนการ ใช้ระบบ	-	-	-	-	-	0.520	1.937
ด้าน หน่วยงาน กำกับดูแล	-	-	-	-	-	-	2.028

จากตารางที่ 1 พบว่า ตัวแปรอิสระแต่ละด้านมีความสัมพันธ์กันซึ่งอาจเกิดเป็น Multicollinearity ดังนั้น ผู้วิจัยจึงทำการทดสอบ Multicollinearity โดยใช้ค่า VIFs ปรากฏว่า ค่า VIFs ของตัวแปรอิสระกระบวนการเรียนรู้ระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (e-LAAS) มีค่าตั้งแต่ 1.937 – 4.608 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 10 แสดงว่าตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์กันในระดับที่ไม่ก่อให้เกิดปัญหา Multicollinearity (Hair, Babin and Anderson, 2010) เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกระบวนการเรียนรู้ระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (e-LAAS) แต่ละด้าน

พบว่า มีความสัมพันธ์กับตัวแปรตามประสิทธิภาพการใช้งานระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ (e-LAAS) โดยรวม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่าง 0.276 - 0.579 เมื่อนำไปทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างกระบวนการเรียนรู้ระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (e-LAAS) แต่ละด้านกับตัวแปรตามประสิทธิภาพการใช้งานระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ (e-LAAS) โดยรวม ปรากฏผลดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 การทดสอบความสัมพันธ์ของสัมประสิทธิ์การถดถอยกับประสิทธิภาพการใช้งานระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ (e-LAAS) โดยรวม ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพื้นที่จังหวัดเลย

รายการ	ประสิทธิภาพการใช้งานระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ (e-LAAS) โดยรวม		t	p-value
	สัมประสิทธิ์การถดถอย	ความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน		
ค่าคงที่ (a)	2.290	0.263	8.707	0.000*
ด้านความรู้ความสามารถ	0.411	0.111	3.704	0.000*
ด้านประสบการณ์	-0.103	0.131	-0.785	0.434
ด้านการฝึกอบรม	0.029	0.080	0.360	0.719
ด้านความเข้าใจในขั้นตอนการใช้ระบบ	0.258	0.065	3.988	0.000*
ด้านหน่วยงานกำกับดูแล	-0.060	0.059	-1.016	0.312
F = 15.653 p = 0.000 Adj R ² = 0.428				

* P ≤ 0.01

จากตารางที่ 2 พบว่า กระบวนการเรียนรู้ระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (e-LAAS) ด้านความรู้ความสามารถ และด้านความเข้าใจในขั้นตอนการใช้ระบบ มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับประสิทธิภาพการใช้งานระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ (e-LAAS) โดยรวม ที่ระดับ 0.01 จึงยอมรับสมมติฐานที่ 1 และ 4 ด้านประสบการณ์ ด้านการฝึกอบรม และด้านหน่วยงานกำกับดูแลไม่มีความสัมพันธ์และไม่ผลกระทบเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับประสิทธิภาพการใช้งานระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ (e-LAAS) โดยรวม ($P \leq 0.01$) จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ 2,3 และ 5 เมื่อนำกระบวนการเรียนรู้ระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (e-LAAS) ด้านความรู้ความสามารถ และด้านความเข้าใจในขั้นตอนการใช้ระบบไปสร้างสมการพยากรณ์ของประสิทธิภาพการใช้งานระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ (e-LAAS) โดยรวม ได้ค่าสัมประสิทธิ์ของการพยากรณ์ปรับปรุง (Adj R²) เท่ากับ 0.428 ดังนั้น สามารถสรุปได้ว่า กระบวนการเรียนรู้ระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (e-LAAS) ด้านความรู้ความสามารถ และด้านความเข้าใจขั้นตอนการใช้ระบบ สามารถพยากรณ์ประสิทธิภาพการใช้ระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ (e-LAAS) โดยรวมได้ 42.80%

อภิปรายผล

กระบวนการเรียนรู้ระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (e-LAAS) ด้านความรู้ความสามารถ และด้านความเข้าใจในขั้นตอนการใช้ระบบ มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับประสิทธิภาพการใช้งานระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ เนื่องจากกระบวนการเรียนรู้ระบบบัญชีคอมพิวเตอร์เป็นระบบที่ใช้ในการปฏิบัติงานด้านการเงินประจำวัน และตรวจสอบธุรกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเงินขององค์กร เพื่อนำข้อมูลที่ได้จากระบบสารสนเทศทางการบัญชีไปใช้ในการวางแผนธุรกิจ ควบคุมการดำเนินงาน และบริหารงานด้านการเงินขององค์กรให้เกิดประสิทธิผลและประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับแนวคิดของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (2559) กล่าวว่า การพัฒนาระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นถือเป็นการเริ่มต้นสร้างมาตรฐานการทำงานและสร้างระบบการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อสะท้อนให้เห็นถึงการบริหารงานของท้องถิ่นได้อย่างถูกต้องรวดเร็วเป็นปัจจุบัน และทันต่อเหตุการณ์ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ผกามาศ มนต์ไธสง (2561) พบว่า ประสิทธิภาพของระบบบัญชีทางการบริหารส่วนท้องถิ่นอิเล็กทรอนิกส์ (e-LAAS) มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับคุณภาพรายงานทางการเงิน ดังนั้น เทศบาลในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือควรให้ความสำคัญกับการเรียนรู้การใช้ระบบบัญชีทางการบริหารส่วนท้องถิ่นอิเล็กทรอนิกส์ (e-LAAS) เพื่อให้ใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานสามารถปฏิบัติงานได้สะดวก ลดขั้นตอน การทำงานเอกสารที่ซับซ้อน ซึ่งส่งผลทำให้รายงานทางการเงินที่เป็นผลลัพธ์จากประสิทธิผลของระบบบัญชีทางการบริหารส่วนท้องถิ่นอิเล็กทรอนิกส์ (e-LAAS) ที่มีคุณภาพ แสดงข้อมูลครบถ้วน ถูกต้องตรงตามความเป็นจริง เพื่อนำมาใช้ประกอบการตัดสินใจของผู้บริหารได้อย่างถูกต้องและแม่นยำ ในส่วนของความเข้าใจในขั้นตอนการใช้ระบบ จะเป็นความเข้าใจในการจัดทำร่างเทศบัญญัติ/ข้อบัญญัติ ทำการขอซื้อ/ขอจ้าง ในระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ (e-LAAS) ได้อย่างถูกต้อง มีการจัดทำฎีกาได้อย่างถูกต้องครบถ้วน และสามารถจัดทำสัญญาการจัดซื้อจัดจ้างในระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ (e-LAAS) ได้อย่างถูกต้อง ครบถ้วน (สุพาวรรณ ศรีมงคล, 2562) ซึ่งความรู้ความสามารถและความเข้าใจในขั้นตอนการใช้ระบบจะส่งผลต่อประสิทธิผลและประสิทธิภาพในการทำงานของระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ (e-LAAS) มากยิ่งขึ้น ทำให้สามารถนำผลการวิจัยไปพัฒนาเป็นแนวทางในการปรับปรุง ส่งเสริมการใช้ระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ (e-LAAS) ให้แก่เจ้าหน้าที่บัญชีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพื้นที่จังหวัดเลย ให้เกิดเป็นความเชี่ยวชาญในการใช้ระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ (e-LAAS) นำไปสู่การพัฒนาระบบเพื่อรองรับกับการเปลี่ยนแปลงของระบบการทำงานในอนาคตแบบพลวัต ไม่หยุดนิ่ง นำไปสู่การทำงานในยุคดิจิทัลได้อย่างยั่งยืนต่อไป นอกจากนี้ในด้านการประสานงาน ด้านการฝึกอบรม และด้านหน่วยงานกำกับดูแล ไม่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการใช้งานระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ (e-LAAS) เนื่องมาจากระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ (e-LAAS) เป็นระบบการทำงานแบบสำเร็จรูป การใช้งานจะมีคู่มือการทำงานที่ชัดเจน เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบสามารถดำเนินการได้โดยไม่ต้องมีประสบการณ์ที่สูง หรือมีการฝึกอบรมบ่อยครั้ง รวมถึงไม่ต้องมีหน่วยงานกำกับดูแล ก็สามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพตามรูปแบบของระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ (e-LAAS) ที่ได้ถูกจัดวางไว้ในการใช้งาน ในทางกลับกันหน่วยงานจำเป็นจะต้องอาศัยเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้ความสามารถในด้านพื้นฐานคอมพิวเตอร์ มีความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติงาน การใช้ระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ (e-LAAS) เป็นอย่างดี สามารถใช้ระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ (e-LAAS) ได้ทันตามเวลาที่กำหนด สามารถตรวจสอบข้อผิดพลาดในการใช้ระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ (e-LAAS) และสามารถแก้ไขให้ถูกต้องได้ รวมถึงสามารถแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าเมื่อเกิดปัญหาขัดข้องในระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ (e-LAAS) ได้เป็นอย่างดี และ มีความเข้าใจในขั้นตอนการใช้ระบบ มีความเข้าใจในการจัดทำร่างเทศบัญญัติ/ข้อบัญญัติ ทำการขอซื้อ/ขอจ้าง ในระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ (e-LAAS) ได้อย่างถูกต้อง มีการจัดทำ

ฎีกาได้อย่างถูกต้องครบถ้วน และสามารถจัดทำสัญญาการจัดซื้อจัดจ้างในระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ (e-LAAS) ได้อย่างถูกต้อง ครบถ้วน นำไปสู่การพัฒนาแนวทางในการปรับปรุง ส่งเสริมการใช้ระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ (e-LAAS) ให้แก่เจ้าหน้าที่บัญชีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพื้นที่จังหวัดเลย

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควรมีการสนับสนุนและส่งเสริมในด้านการศึกษาเพิ่มเติมให้กับเจ้าหน้าที่ เพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถ และสร้างความชำนาญในการใช้ระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ (e-LAAS) ให้พนักงานบัญชีหรือผู้ทำบัญชีทุกคนมีความรู้ความสามารถเท่าเทียมกัน และถ่ายทอดทักษะและความรู้ให้กับคนอื่น ๆ อันจะเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานขององค์กรต่อไป

1.2 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควรมีการสนับสนุนและส่งเสริมในด้านการฝึกอบรมให้กับเจ้าหน้าที่ เพื่อเพิ่มพูนความรู้ความสามารถ และประสบการณ์ในการใช้ระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ (e-LAAS) เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติของพนักงานบัญชีหรือผู้ทำบัญชีต่อไป

1.3 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควรมีหน่วยงานกำกับดูแลในการใช้ระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ (e-LAAS) เพราะการมีพี่เลี้ยงหรือคู่มือ มีความจำเป็นในการใช้ระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ (e-LAAS) เป็นอย่างมาก เนื่องจากการใช้ระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ (e-LAAS) ในบางขั้นตอนมีความซับซ้อน และยุ่งยาก

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรเพิ่มกรอบแนวคิดในการศึกษา โดยศึกษาปัจจัยด้านต่างๆ ที่มีผลต่อประสิทธิภาพการใช้งานระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ (e-LAAS) เพิ่มเติม เพื่อให้ได้ข้อมูลที่สมบูรณ์และครอบคลุมมากขึ้น

2.2 ควรศึกษาเกี่ยวกับระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ (e-LAAS) ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในด้านอื่นที่มีผลต่อกระบวนการเรียนรู้ระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้สอดคล้องกับมาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐ เพื่อขยายผลการศึกษาและเป็นข้อเสนอแนะกับหน่วยงานอื่น

2.3 ควรศึกษาเปรียบเทียบประสิทธิภาพในการใช้ระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ e-LAAS ของเจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในหน่วยงานอื่นๆ ที่ใกล้เคียงกัน

เอกสารอ้างอิง

- กัญญา แสนเมืองมา. (2567). **ปัจจัยแห่งความสำเร็จของระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ (e-LAAS) ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดชลบุรี** [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยบูรพา]. คณะบริหารธุรกิจ.
- กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. (2559). **เอกสารเผยแพร่: ระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ของกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น**. ม.ป.พ.
- กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. (2561). **คู่มือแนะนำการใช้งานระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เล่มที่ 1 ระบบงานงบประมาณ**. กระทรวงมหาดไทย.
- กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. (2563). **ข้อมูลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น**.
<http://www.dla.go.th/work/abt/>
- กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. (2567). **แนวทางปฏิบัติการใช้งานในระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (New e-LAAS)**.
https://www.dla.go.th/upload/document/type2/2567/9/32273_1_1726631342238.pdf
- กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม. (2558). **การแบ่งส่วนราชการ กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน กระทรวงแรงงาน พ.ศ. 2559**. *ราชกิจจานุเบกษา*, 133(61ก), 25–32.
- ธัญลักษณ์ แสงสว่าง, & ลิ้ม โกศยานันท์. (2555). **ปัญหาการจัดทำบัญชี ด้วยระบบคอมพิวเตอร์ (e-LAAS) ขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านไร่ อำเภอลาดยาว จังหวัดนครสวรรค์** [รายงานการศึกษาอิสระปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยขอนแก่น]. วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น.
- ผกามาศ มนต์ไธสง. (2561). **ผลกระทบของประสิทธิภาพของระบบบัญชีทางการบริหารส่วนท้องถิ่นอิเล็กทรอนิกส์ (e-LAAS) ที่มีต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของเทศบาลในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ** [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม]. คณะการบัญชีและการจัดการ.
- สุภาพรณ ศรีมงคล. (2562). **ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการใช้ระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ e-LAAS ของเจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 14 จังหวัดภาคใต้** [การค้นคว้าอิสระปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยศรีปทุม].
- สำนักงานคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในคน มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. (2559). **เกณฑ์การคัดเข้า คัดออกและการยุติ**. <https://cmurec.in.cmu.ac.th>
- องค์การบริหารส่วนจังหวัดเลย. (2567). **พนักงานบัญชีหรือผู้ปฏิบัติงานด้านระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพื้นที่จังหวัดเลย**. <https://loeipao.go.th/frontpage>
- Aaker, D. A., Kumar, V., & Day, G. S. (2001). *Marketing research* (7th ed.). John Wiley and Sons.
- Hair, J. F., Jr., Babin, B. J., & Anderson, R. E. (2010). *Multivariate data analysis: A global perspective* (7th ed.). Pearson Prentice Hall.